

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת חוה אתי עטייה

2524/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – גמלת אבל לעצמאים), התשפ"ג–2023

הוספת סימן ז' 1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹, אחרי סעיף 269ג יבוא:

"סימן ז': גמלת אבל

269ד. (א) מבוטח שהוא עובד עצמאי שאינו מעסיק עובדים, אשר מטעמי דת או נוהג לא עבד עקב ימי לעצמאים

אבל בשל מות בן זוגו, הורהו, ילדו או אחיו, ישלם לו המוסד גמלה בעד הימים שבהם לא עבד כאמור (להלן – יום אבל), ולא יותר מחמישה ימים.

(ב) השר יקבע בתקנות את סכום הגמלה ליום אבל ובלבד שהסכום יתבסס על הכנסתו של המבוטח שבעדה שולמו דמי ביטוח בשנה שקדמה לימי האבל.

(ג) מבוטח הזכאי על פי כל חיקוק, הסכם קיבוצי כהגדרתו בסעיף 180 או הסדר קיבוצי אחר, תקנון של קופת גמל, חוזה עבודה או תקנון של קרן ביטוח או פנסיה, לתשלום בעד ימי האבל שבהם לא עבד כאמור, לא תשולם לו הגמלה לפי סימן זה בעד אותם ימים.

(ד) גמלה לפי סעיף זה תשולם מאוצר המדינה בהתאם להוראה שיעביר המוסד לתשלום."

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

דברי הסבר

כיום רק שכירים מקבלים דמי אבל בתקופת האבלות על מות יקיריהם, וזאת מכוח צו הרחבה. לעומתם, עובד עצמאי לא זכאי לקבל דמי אבל בתקופת האבל ומטרת הצעת החוק היא לתקן עיוות זה. על פי הצעת החוק, גם עובד עצמאי שאינו מעסיק עובדים יקבל תשלום בעד ימי האבל על מות קרוביו, שבהם לא עבד. הגמלה תשולם מאוצר המדינה. השר יקבע את הסכום שעצמאי כאמור יהיה זכאי לקבל בעד ימי האבל ובלבד שהסכום יתבסס על הכנסתו של העובד העצמאי בשנה שקדמה לאבל. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת משה ארבל וינון אזולאי (פ/916/24), על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/1527/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/310/25), על ידי חבר הכנסת יאסר חוג'יראת וקבוצת חברי הכנסת (פ/1895/25) ועל ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (2403/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)